

طب قانونی

« ۸ »

د - مسائل پزشکی قانونی مربوط بغرق در آب - اول - آیا غرق در هنگام حیات رخ داده و باعث مرگ گردیده و یا کشته در آب افکنده شده - وجود خالک بزیر ناخنها و خراش در پشت انگشتان یک علامت خوبی است که غرق قبل از مرگ اتفاق افتاده ولی غالباً این علامت دیده نمیشود - همینطور است که کف قارچی شکل جلوی منخرین و دهان که ثابت میکند آنفریق در آب نفس کشیده .

بهترین دلیل آنکه آن مغروق زنده در آب انداخته شده وجود مقدار زیادی آب در معده و کف فراوان و جسم غریبه در مجاری تنفس و آب در گوش متوسط است - افزایش حجم ریه ها یک علامت محقق نیست زیرا این علامت در تنفخ سینه و پهلو نیز یافت میشود .

اگر علائم سابق وجود نداشته باشند دلیل گندیده بودن نعش و یا هنگام سقوط در آب از خوف سرما مرده باشد اثبات غیر ممکن است .

اولاً در بدن آثار شواهدی که دلالت بر ایجاد مرگ کند موجود نباشد ثانیاً بوسائل امتحانات تشریحی نتواند اثبات نماید که شخص در هنگام حیات غرق و خفه شده اما این نوع مرگ هم ممکن است هیچ علامت ممیزه و مشخصه در روی جنازه نگذارد .

دوم - آیا خودکشی است یا حادثه و یا قتل بدست غیر - تشخیص
بین اقسام خودکشی و حادثه بدست مفتشین قضائی است نه از روی تشریح نعش - درحالت قتل گاهی آثار زد و خورد بسیار واضح و متیقنی موجودند - وقتی زخم دیده شد باید تمیز داد که آیا در زمان حیات تولید شده و یا هنگام غرق از قبیل خوردن جسد بدیوار و یا بکرجی و یا بیک شی خارجی دیگر (تشخیص این انواع در مبحث ضرب و جرح ذکر شده) .

سوم - چقدر مدت جسد در آب مانده - این سوال حل شده است - از درجه عفونت و پوسیدگی جسد با توجه باین نکته که عفونت در آب کندتر رخ میدهد تا در هوای آزاد (رجوع شود به مبحث زمان مرگ) .

دورژی Devergie برای اثبات و تعیین زمان مرگ در آب جدول ذیل را معین کرده :

اول - از سه تا پنج روز - سختی نعش و سردی بدن و ابتدای سفیدی طبقه ظاهر و جلد .

طب قانونی

دوم - از چهار تا هشت روز - نرمی تمام اعضاء و رنگ طبیعی جلد و سفیدی زیاد طبقه ظاهره جلد سچ دست .

سوم - از هشت تا ۱۴ روز - رخوت و سستی تمام اعضاء و طبقه ظاهره جلد پشت دست شروع میکند بسفید شدن و صورت نرم و ورنگش پریده تر از رنگ سایر قسمتهای بدن خواهد بود .

چهارم - تقریباً پانزده روز - صورت کمی باد کرده و دارای لکه های قرمز و قسمت وسط سینه سبز رنگ - طبقه ظاهره جلد دست ها و پاها مجموعاً سفید و شروع بچین خوردن کرده .

پنجم - تا یکماه تقریباً - صورت قرمز تیره و پلکها و لبها سبز لکه قرمز تیره احاطه شده از رنگ سبز در قسمت قدامی سینه طبقه ظاهره جلد دست و پا سفید و ضخیم و پرچین مثل زیر ضماذ .

ششم - دو ماه تقریباً - صورت تیره و باد کرده - موها کمی بهم چسبیده - طبقه ظاهره جلد دست و پا در قسمت عمده جدا شده و ناخنها هنوز متصل و چسبیده .

هفتم - دو ماه و نیم - طبقه ظاهره جلد دست و پا کنده شده - ناخنها هنوز چسبیده رنگ قرمز . نسج سلولی تحت جلدی گردن و محیط خرخره و اعضاء محتوی در صندوقه سینه و صابونی شدن جزئی گونه ها و چانه در سطح پستانها و کشاله ران و سطح قدامی ران:

هشتم - سه ماه و نیم - خرابی یک قسمت جلد سر و پلک و بینی و صابونی شدن جزئی صورت و قسمت فوقانی گردن و کشتن ران و ریختن پوست قسمتهای مختلف بدن - برداشته شدن طبقه ظاهره جلد دست و پا و ریختن ناخنها .

نهم - چهار ماه و نیم - صابونی شدن مجموعه چربی صورت و گردن و کشاله ران و قسمت قدامی رانها - ابتدای طبقه بندی آهکی روی رانها و ابتدای صابونی شدن قسمت قدامی دماغ و رنگ پریدگی قسمت عمده جلد سر و عربانی استخوان سر و ابتدای سستی آن هنگام تابستان این آثار سریعتر رخ میدهد - معهذاً ممکن نیست مدت توقف در آبرو تعیین نمود مگر با تخمین و تقریب زیادی .

سوم - حلق آویزی

طریقه خفانی که وقوع مییابد بواسطه آویزان کردن بدن بوسیله یک بند گره خورده بدور گردن .

مرگ بوسیله حلق آویز شدن از روی اراده شخصی لازم نمیدارد که بدن معمولاً بییک فاصله از زمین دور از هر نوع تکیه گاهی آویزان باشد^۱ ممکن است اتفاق افتد که بدن خفه شده ایستاده تکیه بدیوار و پاها بر روی زمین و با دو زانو نشسته و یا

(۱) مؤلف از این قبیل خفه گیها در محبس و کاروانسراها زیاد معاینه کرده .

طب قانونی

چمباتمه و یا دزاز کشیده باشد رسن و رشته در حالیکه روی گردن فشار میآورد قطع دوران دم در دماغ کرده و باعث بیهوشی فوری گردیده و متوسطاً مرگ در ده دقیقه دست میدهد این نوع خودکشی بسیار متداول بوده و در ۱۸۹۰ مسیحی در فرانسه از ۳۶۸۵ قتره خودکشی بدین طریق ۳۱۳۳ مرد و ۵۵۲ زن شماره کرده‌اند و در ۱۹۸۴ قبرستانهای پاریس ۴۴ مرده حلق آویز شده ۴۳ مرد و یکزن دریافت داشته‌اند (۱).

الف - سبب مرگ از راه حلق آویزی - تجربتاً آسانست مطمئن شویم که که آویختن بدن حتی ناقص رگهای و داج را مسدود میسازد بطورزی که دوران دم مطلقاً در دماغ قطع گردیده و شرائین فقرات مقدار بسیار کمی خون میدهند و معهداً بیهوشی بسیار سریع رخ دهد و تقریباً بلافاصله در همان آن فشار باعصاب پنوموگاستریک Pneumogastrique (ریوی معدی) و مجاری هوائی و تنفسی بسرعت باعث مرگ میشود.

(۱) موضوع یک حلق آویزی - هنگامیکه نماینده مجلس بوده و در اداره پزشکی قانونی کار نمی‌کردم خبرم کردند که در دروازه شیران زن جوانی بوسیله حلق آویزی خود را کشته و چون مرا با تجربه در این رشته میدانستند تشخیص مرا خواستند آگاه شوند وقتی بدانمحل حضور یافتم معلوم گردید که نماینده شهربانی همراه با پزشک قانونی او را معاینه کرده و حلق آویز شده و خفه شده بدست خود تشخیص داده و جواز دفن صادر کرده اند و روز بعد جنازه اش را برای دفن و کفن حرکت خواهند داد از شنیدن این خبر بی اندازه متحیر گشتم چون از روی استاتیسٹیک کمائیکه در اروپا خود را حلق آویز کرده اند شاید از هر پنجاه نفر حلق آویز شده یک نفر زن بود و معایناتیکه خود بنده در هنگام اشتغال بشغل شریف پزشکی قانونی میداشتم کرده بودم هیچ اتفاق نیافته بود که زن حلق آویز شده را دیده باشم.

در آنروز باران شدیدی در تعقیب روز قبل میبارید پس از ورود بدانمحل دعوت کنان من که برادران مقتوله بودند نظریه مرا خواستند از محل وقوع حادثه و ندیدن جنازه و رشته گره خورده بدرخت تبریزی بسیار باریک و یاغچه پراز گل پیش گوئی عدم وقوع آنحادثه را کرده برادرانش مخالف گفتارم شدند مدرک آنها این بود که شوهرش از خانه همسایه آمده و آن منظره را نگریسته (ضمناً ناگفته نماند یکی از برادرهای مقتوله شوهرخواهر شوهرمقتوله میبود و در آن زمان توقف من باسر آن برادر حمل اثاث البیت خانه را میکردند و شوهر مقتوله هم خودرا بحالت ضعف و بیجالی زده بود تمام این گفته ها و کردارها موجب یقینم گردید که این واقعه غیر طبیعی است) و ازدیوار پائین آمده و با عجله رشته را از گردن زن باز کرده و خارج از خانه فریاد کرده و مردم را یکمک طلبیده و توسط تلفون کلانتری ۲ را با خبر ساخته و نیز برادرهای مقتوله را بالاخره روز دیگر که جنازه حمل بمسالخانه شد برای آگاهی خود حضور یافتم بدون آنکه اخوان مقتوله ملتفت شوند داخل در شستوخانه شده مشاهده کردم که شیار دور گردن پس از مرگ احداث شده و ناحیه کبد سیاه و رانها نیز کاملاً سیاه شده‌اند بیرون آمده خواستم مانع از دفن جنازه شده و دادستانرا خبر کرده که پزشک قانونی را روانه اداره متوفیات کند برادرانش بعنوان حفظ آبرو مانع شدند پس از سه روز جنازه در شیران معاینه کرده که شوهر آنمقتوله بوده و شرحی نوشته و خود را باعث و قاتل آنزن معرفی کرده و نظریاتم صائب شده.

طب قانونی

ب - منظره خارجی يك جنازه - اول گردن - رشته یا طناب یک شیاری Sillon در گردن میگذارد که منظره اش مختلف است - وقتیکه رشته سفت و ناهموار باشد (طناب و رشته و تسمه و غیره) شیار شکل یک جوی منظمی پیدا میکند که هر قدر رشته نازکتر باشد و مدت آویزان بودن طولانی تر عمق آنجوی زیادتر است.

در این موقع جلد سخت و نازک و محدود به لبه های برجسته آبی رنگ است. وقتی حلق آویزی بوسیله یکحوله یا یک شال گردنی انجام یافته باشد و شیار آنها فراخ تر و کم عمق تر میشود بالبه های ناعمین و پریدگی رنگ جلد بدون نازک شدن پوست (۱).

در دو حالت گذشته معبر رشته کمی مختلف است - از قسمت قداسی و فوقانی گردن گذشته و بعد مورباً از پائین به بالا و از عقب بجلو و از پشت گوشها عبور کرده و منتهی به قفا میگردد و یک شکل شلجمی یا نعل اسبی نشان میدهد تقریباً Paraboblique همیشه یکنانه و منحصر و عبورش از بالای حنجره است که عموماً صاف و سراسر است نیست هر قدر تعلیق طولانی باشد انسداد مجاری تنفس از چسبیدن بیخ زبان به حلق حاصل میشود جلد شیار نازک و شفاف و نسج سلولی زیر جلد هم نازک است.

دوم - صورت - اگر مدت آویخته بودن خیلی کوتاه باشد صورت منظره طبیعی خود را از دست نمیدهد بالعکس در مدت طولانی صورت متورم و کبود است با برجستگی چشمان و خونمردگی زیر نسج ملتحمه زبان اغلب برجسته و بیرون از دهان و گاهی بین دندانها قشرده میباشد و یک کف خون آلودی از دهان و بینی جاری میشود.

سوم - دست و پا و آلات تناسلی - پاها خم شده و در نتیجه سرازیر و آویزان بودن بنفش رنگ گشته. دستها در طول بدن آویزانند و انگشتان سمت میچ دست خم شده و بعضی اوقات در دست و پا لکه های نرفالدمی دیده میشود.

هنگام نزع ممکن است نعوظی بلا اراده همراه با دفع منی دست دهد که آثارش در پیراهن و شلوار دیده میشود. - پس از مرگ قضیب متورم است ولی نه بحد نعوظ.

ح - موضوعات پزشکی قانونی نسبت به حلق آویزی ۱ - آیا میتوان ثابت نمود که مرگ در نتیجه حلق آویزی بوده.

مطلقاً هیچ علامت معیزه وجود ندارد - شیار جای رشته هم دارای یک منظره است اعم از اینکه حلق آویزی در حیات کسی رخ داده باشد و یا مقتول را از طریق دیگر کشته و برای اشتباه کاری حلق آویز کرده باشند اما در این موقع غالباً خونمردگی وجود ندارد - نمیتوان بیانی کرد مگر پس از یک مجموعه علائم ثابت به ملحق بعدم وجود جراحاتی از نوع دیگر مرگ.

(۱) در محسوس و نقاط متفرقه از این نوع خفگیها زیاد معاینه گردیده شده و آنچه زن حلق آویز شده دیده شده مصنوعی بوده یعنی پس از کشتن او را معلق کرده اند.